

Dansk Erhvervs medlemmer støtter en grøn skattereform

Dansk Erhvervs medlemmer støtter generelt op om en grøn skattereform. Dobbelt så mange virksomheder foretrækker en grøn skattereform, hvor en stigende CO₂-afgift bliver det mest centrale virkemiddel, frem for politisk planstyring og regulering via tilskud, restriktioner og påbud.

Danmark skal reducere drivhusgasudledningen med 70 pct. i 2030 i forhold til i 1990.ⁱ Det er et ambitiøst mål, som eksperterne er enige om kræver handling og markante tiltag. De Økonomiske Råd fremhæver i deres seneste rapporter fra efteråret 2020 og marts 2021, at en drivhusgasafgift bør drive den grønne omstilling.ⁱⁱ Det vil være væsentligt billigere for Danmark, hvis man vælger en grøn skattereform, hvor en stigende CO₂-afgift på alle drivhusgasser bliver det mest centrale og mest omkostningseffektive virkemiddel, mens tilskud, krav og forbud vil gøre den grønne omstilling mindst 4-5 gange dyrereⁱⁱⁱ. Omvendt er risikoen ved en stigende CO₂-afgift, at virksomheder i Danmark, som i dag udleder store mængder CO₂ i produktionen, udsættes for stor konkurrence fra udlandet. Det kan resultere i, at virksomheder flytter ud, hvis der ikke tages specifikt hånd om denne udfordring.

I september 2020 kom Dansk Erhverv med et forslag til en grøn skattereform, der skal kickstarte den grønne omstilling.^{iv} Den indeholder forslag om indførelse af en klimaafgift – dog betinget af tilsvarende lempelser af erhvervsbeskatningen bl.a. selskabsskatten. Efterfølgende offentliggjorde regeringen på et pressemøde den 8. december 2020 en grøn skattereform med bred opbakning i Folketinget.^v Reformen gennemføres i to faser. Første fase løber frem mod 2022 og tager udgangspunkt i det eksisterende energiafgiftssystem. Her vil energiafgiften på fossile brændstoffer stige. Anden fase i reformen løber fra 2023 og frem og skal fastlægge rammerne for en ensartet CO₂-afgift frem til 2030. CO₂-afgiften kan ikke stå alene og derfor indføres også en række fradrag og kompensationsordninger for erhvervslivet.^{vi}

Dansk Erhverv har i den forbindelse undersøgt vores medlemsvirksomheders syn på den grønne omstilling og en grøn skattereform. Undersøgelsen viser, at dobbelt så mange virksomheder foretrækker en grøn skattereform, hvor en stigende CO₂-afgift bliver det mest centrale virkemiddel, frem for politisk planstyring og regulering via tilskud, restriktioner og påbud. Dog er der også mange virksomheder, der ikke ved, hvad de foretrækker. Det gælder særligt de små virksomheder. De mellemstore og store virksomheder har i høj grad en holdning til de grønne løsninger. For dem er der fire-fem gange flere, der foretrækker en grøn skattereform fremfor politisk regulering.

Undersøgelsen viser også, at syv ud af ti virksomheder finder det vigtigt, at stigende CO₂-afgifter går hånd i hånd med lempelser for virksomheder på andre områder. I en situation, hvor CO₂-afgiften indføres fra 2024 og rammer 1.000 kr. pr. CO₂-ton i 2030 svarer

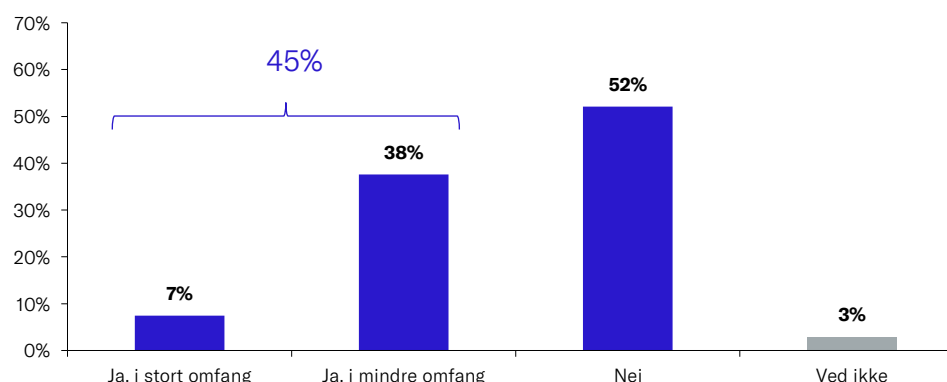
knap 40 pct. af virksomhederne i øvrigt, at de for alvor vil begynde at foretage CO₂-reducerende tiltag allerede inden 2025, som en del af virksomhedens løbende investeringer.

Op mod halvdelen af Dansk Erhvervs medlemmer har for nyligt igangsat konkrete initiativer eller tiltag, der skal reducere virksomhedens klimabelastning

Vi har spurgt vores medlemsvirksomheder, om de inden for de seneste tre måneder har igangsat konkrete initiativer eller tiltag, der skal reducere virksomhedens klimabelastning (fx CO₂-reducerende tiltag).

Hele 45 pct. af virksomhederne svarer, at de har igangsat initiativer, der reducerer klimabelastningen, se figur 1. Heraf svarer 7 pct. "i stort omfang", mens 38 pct. svarer "i mindre omfang".

Figur 1: **Har din virksomhed inden for de seneste tre måneder igangsat konkrete initiativer eller tiltag, der skal reducere virksomhedens klimabelastning (fx CO₂-reducerende tiltag)?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, december 2020

Note: n = 929.

52 pct. af virksomhederne har ikke igangsat initiativer indenfor de seneste tre måneder. Det bemærkes, at vi ikke er klar over, om disse virksomheder tidligere har igangsat initiativer til at reducere klimabelastningen, om det overhovedet er relevant for dem, eller om det skyldes nedlukningen under coronapandemien.

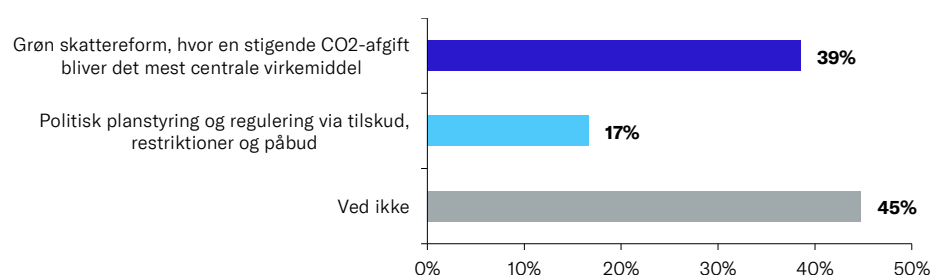
Dobbelt så mange virksomheder foretrækker en grøn skattereform med stigende CO₂-afgift fremfor politisk regulering

Det kræver handling og markante tiltag, hvis vi skal nå klimamålet om 70 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030. Groft sagt kan målet enten nås ved, at styringen overlades til politikerne, som via tilskud, restriktioner og påbud sikrer, at vi kommer helt i mål. Alternativt kan vi indføre en klimaafgift, som vil skabe stærke incitamenter for virksomheder og borgere til at reducere klimabelastningen, da det bliver dyrere at forurene, og lade klimaafgiften være den centrale motor i omstillingen.

Vi har givet vores medlemsvirksomheder mulighed for at angive hvilken af de to løsninger, de vil foretrække, hvis vi skal nå klimamålet. Den ene løsningsmulighed er politisk planstyring og regulering via tilskud, restriktioner og påbud. Den anden løsningsmulighed er en grøn skattereform, hvor en stigende CO₂-afgift bliver det mest centrale virkemiddel.

Blot 17 pct. har svaret, at de foretrækker politisk planstyring og regulering, mens mere end dobbelt så mange (39 pct.) har svaret, at de foretrækker en grøn skattereform, se figur 2.

Figur 2: **Hvilken af de følgende to løsninger vil du foretrække, hvis vi skal nå klimamålet i 2030?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, december 2020

Note: n = 929.

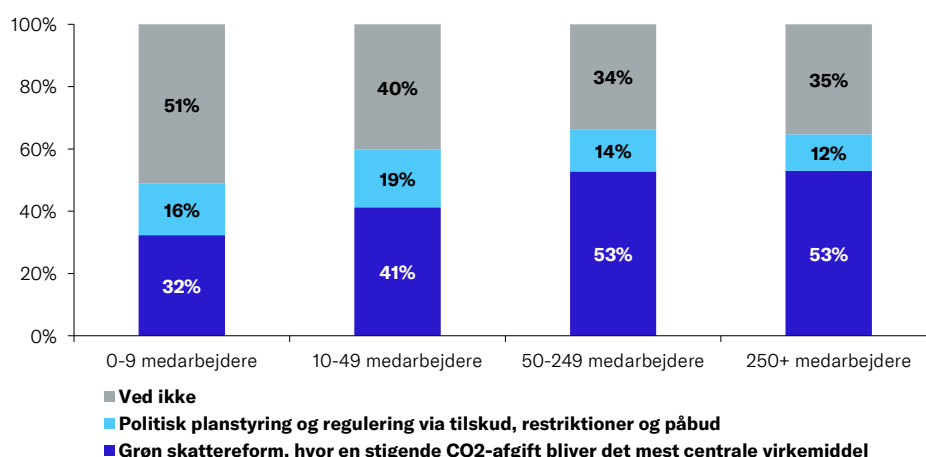
Dermed er virksomhederne på linje med Det Miljøøkonomiske Råd, som understreger, at en høj ensartet beskatning af drivhusgasudledning er det mest omkostningseffektive værktøj til at komme i mål med 70 pct. reduktionsmålet i 2030.^{vii} De fremhæver blandt andet, at en afgift på 1.200 kr. pr. ton CO₂e vil resultere i et velfærdstab på ca. fire mia. kr. pr. år. i 2030. Derimod vil en tilskudsbaseret metode resultere i et årligt velfærdstab på mindst 18 mia. kr. – altså 4-5 gange så dyrt som den afgiftsbaserede metode. Samtidig vil det blive ca. 3 gange så dyrt, hvis drivhusgasser som fx metan og lattergas skal friholdes. Det vil i begge tilfælde betyde væsentlig højere CO₂e afgifter. Det er meromkostninger, som i givet vil skulle betales af virksomheder og husholdninger.

Det skal noteres, at 45 pct. af virksomhederne ikke ved, hvad de foretrækker. Det gælder især for de små virksomheder. De større virksomheder har i højere grad en holdning til, hvilken af de to løsningsforslag, de foretrækker, se figur 3.

Mere end halvdelen af virksomhederne med færre end 10 medarbejdere (mikrovirksomheder) ved ikke, hvilket løsningsforslag de vil foretrække, hvis vi skal nå klimamålet i 2030. Det gælder for 40 pct. af de små virksomheder (10-49 medarbejdere) og omkring 35 pct. for de mellemstore og store virksomheder (hhv. 50-249 medarbejdere og mindst 250 medarbejdere).

Figur 3 viser desuden, at for både mellemstore og store virksomheder, foretrækker 53 pct. en grøn skattereform, hvor en stigende CO₂-afgift bliver det mest centrale virkemiddel. Den tilsvarende andel er 32 pct. for mikrovirksomhederne og 41 pct. for de små virksomheder.

Figur 3: **Foretrukken løsning fordelt på virksomhedens størrelse (antal medarbejdere)**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, december 2020

Note: n (0-9 medarbejdere/10-49 medarbejdere/50-249 medarbejdere/250+ medarbejdere) = 467/318/110/34.

For virksomheder med færre end 50 medarbejdere holder ovenstående konklusion om, at dobbelt så mange virksomheder foretrækker en grøn skattereform fremfor politisk regulering. Men for de mellemstore og store virksomheder er det hele fire og fem gange flere virksomheder, der foretrækker en grøn skattereform fremfor politisk regulering.

Vigtigt at lempelser og CO₂-afgift går hånd i hånd

Den grønne omstilling kræver som nævnt handling og markante tiltag. Dansk Erhvervs forslag til en grøn skattereform er udviklet ud fra tre kriterier. 1) Der skal være et incitament til at investere i grøn omstilling, 2) Vi skal styrke Danmarks konkurrenceevne og 3) Det skal ikke blive dyrere at være dansker.^{iv}

Vi har spurgt vores medlemsvirksomheder, hvor vigtige forskellige principper er for dem i udformningen af en grøn skattereform.

I alt syv ud af ti virksomheder svarer, at det er meget vigtigt (41 pct.) eller ret vigtigt (31 pct.), at stigende CO₂-afgifter går hånd i hånd med lempelser for virksomhederne andre steder (fx sænkelse af selskabsskatten), så det samlet set ikke bliver dyrere at drive virksomhed i Danmark, se figur 4.

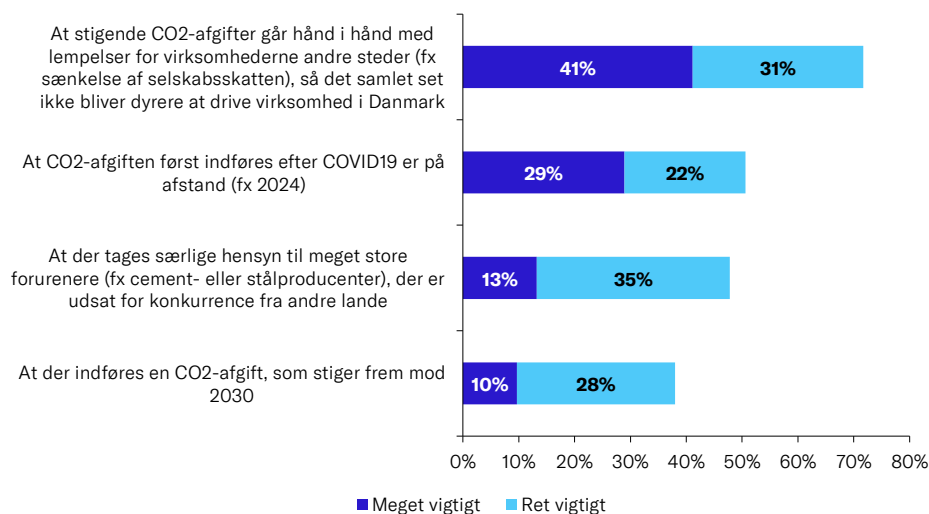
Hvis det bliver dyrere at drive virksomhed i Danmark, er der risiko for, at virksomhederne flytter ud af landet, og/eller at efterspørgslen efter deres varer og tjenester flyttes til

virksomheder i andre lande, som ikke har en CO₂e-afgift. Det kan altså risikeres, at CO₂-udledningen reduceres i Danmark, men øges i udlandet. Det kaldes lækageeffekten og reducerer den globale virkning af danske klimatiltag uden at klimaet samlet set får det bedre.

Ifølge De Økonomiske Råd kan lækageeffekten reduceres omkostningseffektivt ved at give et fradrag i drivhusgasafgiften til virksomheder, der er udsat for international konkurrence.ⁱⁱ I figur 4 nedenfor ses, at omkring halvdelen af virksomhederne har svaret, at de finder det vigtigt, at der tages særlige hensyn til meget store forurenere, der er udsat for konkurrence fra andre lande.

De Økonomiske Råd angiver desuden, at en langsom indfasning af en drivhusgasafgift for lækagetruede virksomheder også vil modvirke lækage, da det giver virksomhederne mere tid til teknologiudvikling og omstilling. Det er dog afgørende for den grønne omstilling, at der er troværdighed om, at afgiften bliver indfaset.ⁱⁱ Knap 40 pct. af virksomhederne i undersøgelsen finder det vigtigt, at der indføres en CO₂-afgift, som stiger/indfases frem mod 2030.

Figur 4: **Hvis du skulle bestemme, hvilke principper ville så være vigtige for dig i udformningen af en grøn skattereform?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, december 2020

Note: n = 929.

Dansk Erhverv lægger op til, at vi skal beskatte det, vi vil have mindre af og lette skatten på det, vi vil have mere af. Derfor foreslår Dansk Erhverv på den ene side en klimaafgift på tværs af økonomien for alle drivhusgasser, inklusive erhvervsliv og industri på 180 kr. pr. ton CO₂e fra 2024, som opjusteres gradvist til 1.000 kr. pr. ton CO₂e i 2030. Da dansk erhvervsliv er i knæ lige nu pga. COVID-19-krisen foreslås, at klimaafgiften først indføres fra 2024, så krisen kan komme på afstand og virksomhederne til hæfterne.^{iv}

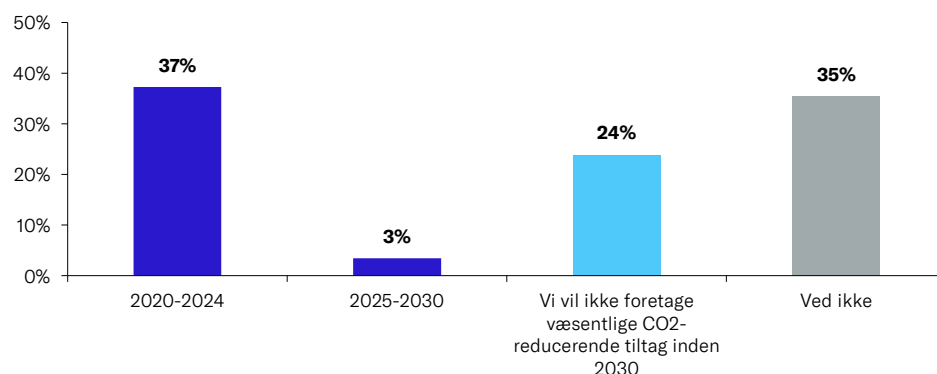
I figur 4 ses, at omkring halvdelen af virksomhederne mener, at det er vigtigt, at CO₂-afgiften først indføres efter COVID-19 er på afstand (fx 2024). Tre ud af ti virksomheder svarer, at det er *meget* vigtigt.

37 pct. vil investere inden 2025, hvis afgiften indføres fra 2024 og rammer 1.000 kr. pr CO₂-ton i 2030

Vi har bedt virksomhederne antage, at afgiften bliver sat til 1.000 kr. for et ton CO₂ i 2030, og at afgiften indføres fra 2024 med en løbende stigning frem mod 2030.

Virksomhederne har på baggrund af dette vurderet, hvornår de for alvor vil gå i gang med at foretage CO₂-reducerende tiltag, som en del af virksomhedens løbende investeringer. 37 pct. af virksomhederne vil investere allerede inden 2025, se figur 5. Heraf har 20 pct. svaret, at de vil gå i gang allerede i 2020/2021 (ikke vist her). Desuden er det kun 2 pct. af virksomhederne, der vil begynde i 2025, mens 1 pct. af virksomhederne vil begynde senere end 2025.

Figur 5: **I en situation, hvor CO₂-afgiften indføres fra 2024 til 1.000 kr. pr. CO₂-ton i 2030, hvornår vil din virksomhed for alvor begynde at foretage CO₂-reducerende tiltag, som en del af virksomhedens løbende investeringer?**

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, december 2020

Note: n = 929.

24 pct. af virksomhederne har dog svaret, at de ikke vil foretage væsentlige CO₂-reducerende tiltag inden 2030, mens 35 pct. ikke ved, hvornår de vil gå i gang. Det bemærkes, at vi ikke er klar over, om det overhovedet er muligt eller relevant for disse virksomheder, at foretage CO₂-reducerende tiltag, som en del af de løbende investeringer.

Når vi opdeler på branche, kan vi fx se, at det i høj grad er rådgiver- og IT/tele-branchen, som har angivet, at de ikke vil foretage væsentlige CO₂-reducerende tiltag inden 2030 (ikke vist her). Andelen af virksomhederne i rådgiverbranchen, som ikke vil foretage væsentlige CO₂-reducerende tiltag inden 2030, er 35 pct., mens det i IT/tele-branchen er

41%. For alle de andre brancher er andelen under 30 pct. Det er ikke overraskende, da rådgiver- og IT/tele-branchen i forvejen har en relativt lille CO₂-udledning.^{viii}

Behovet for sikkerhed om fremtidigt CO₂-afgiftsniveau understreges også af en ny analyse, som Dansk Erhverv har lavet i samarbejde med Copenhagen Economics. Analysen viser, at troværdige politiske signaler om en indfasning af en CO₂-afgift på 1.000 kr./ton alt andet lige vil få flere virksomheder til at investere i grønne energianlæg allerede nu^{ix}.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 10. marts 2021.

Om Dansk Erhvervs medlemsundersøgelser

Dansk Erhverv har foretaget en medlemsundersøgelse, som afdækker medlemmernes syn på en grøn skattereform. Der er 929 virksomheder, som har svaret på undersøgelsen. Disse virksomheder er repræsentative for Dansk Erhvervs medlemmer på en række baggrundsvariable, såsom størrelse, branche og region. Stikprøven er dog ikke repræsentativ for det samlede danske erhvervsliv, da Dansk Erhverv ikke har medlemmer inden for bestemte brancher. Den maksimale stikprøveusikkerhed i en undersøgelse med 929 respondenter er +/- 3,2 pct. point. I figurer med en mindre stikprøven er usikkerheden højere.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs politik på området kan ske til klima- og energichef Ulrich Bang på uba@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6233.

Henvendelser angående analysen kan ske til senioranalytiker Jakob Kæstel Madsen jkm@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6079.

Noter

ⁱ Folketinget: "L 117 Forslag til lov om klima". URL: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l117/index.htm>

ⁱⁱ De Økonomiske Råd: "Økonomi og Miljø 2020", URL: <https://dors.dk/vismandsrapporter/oekonomi-miljoe-2020> og De Økonomiske Råd: "Dansk økonomi, efterår 2020", s. 29-30. URL: https://dors.dk/files/media/rapporter/2020/e20/endelig_rapport/e20_dansk_oekonomi_efteraar_2020_web.pdf

ⁱⁱⁱ https://dors.dk/files/media/rapporter/2020/m20/diskussionoplaeg/diskussionsoplaeg_oekonomi_og_miljoe_2020_web.pdf

^{iv} Dansk Erhverv: "Skattereform skal kickstarte den grønne omstilling". URL: <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/dansk-erhverv-foreslar-gron-skattereform/>

^v Finansministeriet: "Bred aftale om grøn skattereform baner vej for grøn omstilling i erhvervslivet". URL: <https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/december/bred-aftale-om-groen-skattereform-baner-vej-for-groen-omstilling-i-erhvervslivet/>

^{vi} Skatteministeriet: "Grøn skattereform i flere faser". URL: <https://www.skm.dk/media/7779/faktaark-1-faser-i-groen-skattereform.pdf>

^{vii} De Økonomiske Råd: "Økonomi og Miljø 2020", URL: <https://dors.dk/vismandsrapporter/oekonomi-miljoe-2020>

^{viii} Klimarådet, "Vurderingsnotat om regeringens klimapartnerskaber", s. 6. URL: <https://klimaraadet.dk/da/nyheder/klimaraadets-vurdering-af-klimapartnerskabernes-anbefalinger>

^{ix} Analysen er endnu ikke offentliggjort. Kontakt Dansk Erhverv for yderligere information herom.